

TIENpuntenplan gemeenteraadsverkiezingen tweeduizendTIEN

In dit document vindt u het TIENpuntenplan, dit is een plan waarin concrete duurzame suggesties staan, die u kunt gebruiken als inspiratie voor uw (duurzame) verkiezingsprogramma.

Uw gemeente speelt een cruciale rol bij het inrichten van een duurzame samenleving. Zij maakt voor de directe leefomgeving immers beleid voor milieu, ruimtelijke ordening, mobiliteit, duurzaamheid en energie. Veel Zeeuwse gemeenten pakken deze rol actief op met heldere doelen en een concrete, resultaatgerichte aanpak.

Waarschijnlijk is uw partij al begonnen met het opstellen van haar verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2010. Omdat steeds meer beslissingen over natuur en milieu op gemeentelijk niveau worden genomen, begint duurzaamheid bij de verkiezingsprogramma's van de gemeentelijke politieke partijen. Daarom reikt de Zeeuwse Milieufederatie u graag een aantal suggesties aan voor een duurzaam verkiezingsprogramma. In de bijlage vindt u de tien suggesties voor het verkiezingsprogramma op het gebied van natuur, milieu en landschap. U kunt de suggesties ook terugvinden op: [**www.zmf.nl**](http://www.zmf.nl).

Wij hopen natuurlijk dat u zoveel mogelijk suggesties in uw verkiezingsprogramma op wilt nemen. Door deze te vertalen in concrete duurzame ambities heeft de kiezer straks echt iets te kiezen.

Voor vragen over, of een toelichting op onze suggesties, kunt u contact opnemen met Michiel Versteeg, beleidsadviseur Gemeentelijk Beleid, te bereiken per telefoon: 0113 - 23 00 75 of per e-mail: [**mversteeg@zmf.nl**](mailto:mversteeg@zmf.nl).

● Punt één: Klimaat

Het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben in 2007 het Klimaatakkoord getekend. In het Klimaatakkoord is beschreven dat voor gemeenten een sleutelrol is weggelegd om de klimaatdoelstellingen te halen. Een gemeente moet dicht bij de burgers en bedrijven staan en vervult een voorbeeldrol. Op lokaal niveau brengt de gemeente partijen bij elkaar om effectieve acties te organiseren of maatschappelijke acties te ondersteunen.

- Geef het goede voorbeeld door zelf een duurzame energiehuishouding te voeren.
 - Vergroen het aanbestedingsbeleid van de gemeente, onder andere door energiezuinig bouwen, biologische producten in de kantine, groene stroom en een schoon wagenpark.
 - Inventariseer waar straatlampen uit kunnen, waar ze minder lang kunnen branden en waar ze kunnen worden vervangen door LED-verlichting.
- Ga voor energiebesparing in bestaande bouw en nieuwbouw.
 - Maak afspraken over extra energiebesparing met ontwikkelaars en verhuurders bij nieuwbouw (energieprestatiecontracten).
 - Sluit ook prestatiecontracten af met de woningcorporaties over de bestaande bouw. Stimuleer corporaties ook om prestatieafspraken te maken met hun huurders.
 - Neem energiebesparingsmaatregelen op in Wm-vergunningen.
- Investeer in duurzame energie.
 - Stimuleer zonne-energie voor elektriciteit en warmte.
 - Investeer in een windmolenpark indien binnen de gemeente geen locatie voorhanden is.
 - Benut het stortgas van (voormalige) stortplaatsen.
- Zorg voor financieringsconstructies voor zowel particulieren als marktpartijen.
 - Stimuleer hiermee bijvoorbeeld isolatieprojecten.
 - Stimuleer experimentele woningbouw met een EPC beter dan de wettelijke norm, door bijvoorbeeld kaveluitgifte op basis van een prijsvraag.
- Zorg voor betrokkenheid bij marktpartijen en burgers.
 - Combineer energiebesparingsbeleid met sociaal beleid in het kader van betaalbaarheid, kwaliteitsverbetering woningvoorraad en werkloosheid.
 - Communiqueer nadrukkelijk over de resultaten zowel intern als naar betrokken partijen en burgers.
- Neem energiebesparingsdoelstellingen en duurzame energie op in het Meerjaren OntwikkelingsPlan (MVO).
- Klimaatadaptatie in de natuur en ruimtelijke ordening.
 - Veiligheid; speel in op extremere weersituaties, zorg ervoor dat natuurlijke systemen in tact blijven om klimaatveranderingen op te vangen. Een robuuste natuur is flexibel, kwetsbare natuur gaat eerder verloren bij veranderende omstandigheden.
 - Door veranderende klimaatomstandigheden kan de waterhuishouding zich bijvoorbeeld wijzigen. Bij ruimtelijke ordening moet daar rekening mee worden gehouden.
 - Zorg dat verbindingen tussen populaties ontstaan, zodat dieren genetisch kunnen uitwisselen. Er moeten corridors zijn waarlangs planten en dieren kunnen 'vluchten', emigreren en immigreren.

● Punt twee: Biodiversiteit

Een grotere variatie aan planten en dieren in de natuur wijst op een evenwicht. Onze leefomgeving kan dan een stootje hebben. Europese landen hebben afgesproken om in 2010 het verlies van biodiversiteit te stoppen: Countdown 2010.

Een recente studie van de Verenigde Naties stelt dat tweederde van de ecosystemen die de mensheid ondersteunen ernstig aangetast is. Soorten die uitsterven, overstromingen, energiebronnen die opraken, epidemieën, klimaat dat verandert; de rek is er bijna uit. Zowel wereldwijd als in Europa bestaat daarom de ambitie om in jaar 2010 de achteruitgang van biodiversiteit tot stilstand te hebben gebracht. Een breed partnerschap van organisaties heeft Countdown 2010 gelanceerd om betrokkenheid en aandacht voor deze biodiversiteitsdoelstelling te vragen.

Inmiddels is echter vastgesteld dat deze doelstelling niet gehaald zal worden. Er wordt daarom momenteel gewerkt aan een strategie voor na het jaar 2010. In EU-verband wordt tevens gewerkt aan een nieuwe communicatiestrategie voor de periode 2010 en verder.

Vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn geeft de Europese Unie via nationale natuurwetgeving en rijksbeleid richting aan hoe er in ons land omgegaan moet worden met inheemse planten en dieren. Er is een lijst opgesteld met speciaal beschermde gebieden (Natura 2000) en een lijst met beschermde soorten. Daarnaast vraagt de natuurwetgeving dat iedereen zorgvuldig handelt op het moment dat activiteiten invloed hebben op de gunstige staat van instandhouding van beschermde planten en dieren. Alle activiteiten vinden uiteindelijk binnen de grenzen van de gemeente plaats, gemeenten vervullen diensgevolge een belangrijke rol bij het invullen van de biodiversiteitsdoelstellingen. De gemeente verleent vergunningen aan initiatiefnemers voor bijvoorbeeld het slopen en bouwen van woningen, het kappen van bomen en het aanleggen van nieuwe wegen en geeft daarmee instemming met het laten verwijderen of juist toenemen van planten en dieren. Een initiatiefnemer kan zowel een burger, een bedrijf of een gemeentelijke afdeling zijn.

De Countdown 2010 campagne in Nederland is vooral gericht op het versterken van de samenwerking tussen rijksoverheid, provinciale en lokale overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven. Het realiseren van de 2010-doelstelling is alleen mogelijk al lokaal en regionaal gezamenlijke initiatieven van de grond komen.

Concreet betekent dat:

- Onderteken Countdown 2010.
- Maak een gebiedsdekkende inventarisatie van belangrijke soorten en habitats.
- Natuur in en om de stad of het dorp en initiatieven als schooltuinen stimuleren.
- Samenwerking met de terreinbeherende natuurorganisaties.
- Ontwikkel een beleid ter bevordering van de biodiversiteit binnen de eigen gemeente.
- Ontwikkel een aaneengesloten en landschappelijke structuur, bomenrijen, poelen, natte graslanden, bermen en bospercelen, afhankelijk van de aanwezige landschapstypen. De basis hiervoor wordt gevormd door het opstellen, respectievelijk uitvoeren van een gemeentelijke landschapsvisie.
- Bevorder de biodiversiteit in het landschap door een aantal kleine projecten te starten.
Projecten voor de ontwikkeling van zowel natte als droge biotopen, waarvan het resultaat snel zichtbaar is. Bijvoorbeeld oeverwaluwwanden, paddentunnels, winterverblijven voor vleermuizen en poelen.

- Draag actief bij aan de stimuleringsregeling groen-blauwe diensten.
Onder deze diensten wordt verstaan het leveren van bovenwettelijke publieke prestaties gericht op realisatie van maatschappelijke wensen op terreinen als natuur, landschap, waterbeheer en recreatief medegebruik, waarvoor een kostendekkende vergoeding wordt gegeven.
- Duurzaam terreinbeheer.
- Stimuleer initiatieven voor vergroening en diversiteit in de omgeving, tijdelijke natuur en natuur op bedrijventerreinen te stimuleren.
- Informeer burgers hoe ze door de inrichting van de eigen tuin kunnen bijdragen aan de biodiversiteit.
Vlindertuinen, groene daken, etc.

● Punt drie: Ruimte en Landschap

In het landschap zijn recreatie, woningbouw, infrastructuur, zorg en industrie steeds bepalender geworden. Maar het landschap is nog steeds een voorraadkamer voor natuur, biodiversiteit en water. Iedereen wil een aantrekkelijk en toegankelijk landschap, nu en in de toekomst. Gemeenten hebben een belangrijke taak in het scheppen van voorwaarden voor inrichting en beheer van het landschap die tot een verbetering leiden van de kwaliteit van het gebied.

- Ga actief aan de slag met de versterking van het agrarisch cultuurlandschap, inclusief substantiële personele en financiële bijdrage.
Behoud en ontwikkeling van de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap. Herstel en behoud van de kwaliteit van open en kleinschalige landschappen (cultuurhistorische kwaliteiten). Kansen benutten om de archeologische waarde als onderdeel van het cultuurlandschap te behouden, zichtbaar te maken en de kennis erover toegankelijk te maken voor bewoners en bezoekers.
- Maak een groenplan voor de toekomst.
*Groen in en om de stad en/of het dorp krijgt bij ruimtelijke herstructurering vaak een belangrijke rol toebedeeld. Gemeenten onderstrepen het belang van groen steeds vaker. Het groenplan bevat een samenhangende visie op de ontwikkeling, inrichting en beheer van het groen in en om de gemeente, voor de korte en de middenlange termijn. Dit betekent dat het plan zowel een uitwerking van de groenontwikkelingsvisie uit het structuurplan bevat, als een kader voor het beheer van het groen. Het betreft een sectoraal plan, geschreven vanuit de wens om het groen in de gemeente te bewaren en te versterken. Visies op het gebied van ecologie, water, landschap en cultuurhistorie, gebruikswensen en beheer(on)mogelijkheden vormen daarbij input voor het formuleren van streefbeelden en acties.
Een algemene formulering, zoals vaak gebruikt in beleidsdocumenten, kan leiden tot onduidelijkheid op uitvoeringsniveau. De afstand tussen het beleid en de praktijk blijkt vaak groot. Om dit tactische gat te dichten zou het groenplan vertaald moeten worden in concrete streefbeelden.*
- Actualiseer de bestemmingsplannen en handhaaf ten behoeve van een betere bescherming van natuur, landschap, cultuurhistorie en water.
- Betrek ook jeugd en jongeren bij milieu, natuur en landschap in hun eigen omgeving.
- Zorg voor een goed werkend vooroverleg met alle betrokken maatschappelijke partijen, zodat het nieuwe beleid soepel en gedragen tot stand kan komen, om juridische procedures achteraf te voorkomen.

● Punt vier: Water

Niemand kan zonder water. Ook de natuur kan niet zonder voldoende schoon water. Gemeenten hebben samen met andere waterbeheerders de taak invulling te geven aan een grote wateropgave. Het gaat dan om het vasthouden en bergen van water om zowel wateroverlast als verdroging te voorkomen. En natuurlijk het verbeteren van de waterkwaliteit en de natuurlijke richting van waterlopen. Daarmee kan de gemeente ook voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water.

- Zorg voor een ecologisch beheer en inrichting van het groen, de waterlopen en de openbare ruimte.
- Stimuleer gescheiden rioolwatersystemen.
Het water uit de regenpijpen en straatputten wordt direct op het oppervlaktewater geloosd. Voor een schone leefomgeving is het dan van belang geen auto's meer te wassen op straat.
- Sluit bij de keuze van bebouwingslocaties aan bij het watersysteem.
 - Bouw niet op van nature drassige, lage gronden en overstromingsgevoelige gebieden.
 - Hanteer hiervoor de watertoets en overleg met het waterschap.
- Stimuleer het hergebruik van water.
- Verbeter de chemische kwaliteit van het oppervlaktewater:
 - Saneer riooloverschotten.
 - Verminder het gebruik van bestrijdingsmiddelen
 - Zorg dat geen uitlogende materialen gebruikt worden, zoals verduurzaamd hout, zinken dakgoten, hoogovenslakken en zinkassen. Vervang waar mogelijk.
- Vertaal de Kaderrichtlijn Water naar de gemeentelijke situatie.
 - *De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn die er voor moet zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in 2015 op orde is. De KRW is sinds december 2000 van kracht en maakt het mogelijk om waterverontreiniging van oppervlaktewater en grondwater internationaal aan te pakken. De kaderrichtlijn is geen vrijblijvende richtlijn, ze vormt een Europese verplichting, waar de waterbeheerder (Rijk, waterschappen, provincies en gemeenten) niet omheen kan. De belangrijkste uitgangspunten van de KRW zijn:*
 - *De vervuiler betaalt*
 - *De gebruiker betaalt*
 - *Na 2000 geen achteruitgang van de chemische en ecologische toestand van het water*
 - *Resultaatverplichting in 2015*
 - *Stroomgebiedsbenadering*
 - *De KRW is gericht op het bereiken van een goede toestand van watersystemen. Hoewel de formele rol van gemeenten in de implementatiewet van de KRW beperkt is, wordt er wel van uitgegaan dat gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen inzake de KRW. Het bereiken van een goede toestand kan niet zonder de inzet van gemeenten. Samenwerking van gemeenten met de waterbeheerders is essentieel voor het verbeteren van de kwaliteit van watersystemen in Nederland. De gewenste rol van gemeenten is een pro-actieve, meedenkende en meewerkend, waarbij het algemeen maatschappelijk belang centraal staat. De bedoeling is dat gemeenten zich afvragen wat ze kunnen doen voor de KRW, boven wat ze moeten doen. Meer informatie op www.kaderrichtlijnwater.nl*
- Waarborg de zoetwatervoorziening en koppel dit aan het gebruik door landbouw en natuur.

● Punt vijf: Bebouwd gebied

Een goede inrichting van het bebouwde gebied draagt bij aan een vitale leefomgeving, minder milieudruk, behoud van de open ruimte en een gunstig vestigingsklimaat. Het is goed om rekening te houden met een krimp van de bevolking in de komende decennia.

- Stem plannen voor nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen goed af met buurgemeenten:
 - *Gebruik de ruimte die al beschikbaar is gesteld voor een bepaalde functie of door herstructurering beschikbaar gemaakt kan worden.*
 - *Maak gebruik van de mogelijkheden om door optimaal ruimtegebruik de ruimteproductiviteit te verhogen.*
 - *Indien het voorgaande onvoldoende soelaas biedt, is de optie van uitbreiding van het ruimtegebruik aan de orde. Daarbij dienen de verschillende relevante waarden en belangen goed te worden afgewogen in een gebiedsgerichte aanpak. Door een zorgvuldige keuze van de locatie van 'rode' functies en door investeringen in kwaliteitsverbetering van de omliggende groene ruimte moet worden verzekerd dat het meerdere ruimtegebruik voor wonen, bedrijventerreinen of infrastructuur kwaliteit van natuur en landschap respecteert en waar mogelijk versterkt.*
- Stimuleer duurzaam bouwen.
Bijvoorbeeld zongeoriënteerd bouwen. Woningen worden dan bij voorkeur met de leefruimte en daken op het zuiden georiënteerd. Dit biedt kansen voor energiebesparing en duurzame energie en verhoogt de leefkwaliteit.
- Voer een lokaal grondbeleid met een heffing op het omzetten van open ruimte naar bebouwd gebied. Gebruik de opbrengsten hieruit voor aanleg en inrichting van groen (natuur en landschap) en uitvoering van revitaliseringsprojecten binnen de bebouwde kom.

● **Punt zes: Plattelandsontwikkeling**

Op het platteland vinden ontwikkelingen snelle plaats. Steeds meer plattelandsbewoners gaan het belang van een goede woonomgeving inzien. Voor de stedelingen is het omringende platteland van belang voor de regionale voedselvoorziening en het biedt ontspanningsmogelijkheden dicht bij huis.

- Ondersteun lokale initiatieven die onderlinge verbanden tussen landbouw, natuur en bewoners waarderen.
- Biedt een financiële ondersteuning aan initiatieven voor regionale voedselvoorziening.
- Stimuleer initiatieven voor landschapsversterking in het agrarisch gebied met weinig waarden.
- Stimuleer een divers landschappelijk netwerk met landschappelijke elementen, paden, water, cultuurhistorie etc. (ga verhekkings tegen).
- Bescherm onverharde paden en zorg ervoor dat er netto geen vierkante meter nieuw asfalt bijkomt in het buitengebied.

● Punt zeven: Mobiliteit

Driekwart van alle verplaatsingen is korter dan 7,5 kilometer. De meeste mensen wonen, werken, sporten, winkelen en ontspannen binnen een straal van 20 kilometer. Een stevig 'korte afstandenbeleid' kan eraan bijdragen dat burgers vaker fietsen, lopen of de bus pakken in plaats van hun auto te gebruiken. Dat is goed voor de gezondheid, leefbaarheid en bereikbaarheid.

- Bevoordeel voetgangers, fietsers en gebruikers van openbaar vervoer.
 - Zorg dat de fiets op korte trajecten comfortabeler en sneller is dan de auto.
 - Realiseer veilige doorgaande fietsroutes binnen de bebouwde kom en naar omliggende kernen.
 - Stel bij het plannen van nieuwbouw (ook scholen en sportcomplexen) korte, directe en veilige voetpaden en fietsroutes voorop.
 - Zorg voor een optimale fietsinfrastructuur, bijvoorbeeld goede stallingmogelijkheden.
 - Maak het in-, uit- of overstappen op openbaar vervoer of collectief vervoer aantrekkelijker.
- Bescherm de bevolking tegen gezondheidsschade door fijn stof door het weren van intensief autoverkeer in woongebieden en door vrijliggende fietsroutes zonder autoverkeer. In regionaal verband zet de gemeente zich in voor een schoner wagenpark in overleg met de vervoersector.
- Introduceer dynamisch verkeersmanagement en actuele route-informatie om optimale doorstroming op het hoofdwegennet te bereiken, echter zonder dat milieugrenzen worden overschreden.
 - Ontwerp wijken en wegen duurzaam door bij de (her)inrichting van woonwijken en bedrijventerreinen gebruik te maken van de VPL-aanpak (VervoerPrestatie op Locatie).
 - Richt verkeersassen in volgens het principe Langzaam Rijden Gaat Sneller (LARGAS).
- Bespreek met bedrijven, instellingen en wagenparkbeheerders hoe met gezamenlijke inspanningen het gebruik van zuinige en schone voertuigen kan worden gestimuleerd (de gemeente geeft natuurlijk zelf het goede voorbeeld). Grijp nieuwe kansen op het gebied van elektrisch vervoer aan.
 - Maak met lokale en regionale ondernemers en publiektrekkers (ziekenhuizen, scholen, etc.) afspraken over mobiliteitsmanagement.
 - Neem emissie-eisen op in concessies voor contractvervoer, taxi, openbaar vervoer, afvaldienstregeling en stadsdistributie.
 - Realiseer vulpunten voor alternatieve brandstoffen.
- Wijs duidelijke en veilige routes aan voor bevoorravingsverkeer.
 - Zorg dat doorgaand vrachtverkeer en transport van gevaarlijke stoffen buiten de woongebieden blijft.
 - Verruim de venstertijden voor bevoorrading in binnensteden voor schone en zuinige voertuigen.
- Zorg voor de invoering van een kindlint.

Kindlint is een route waarlangs kinderen zelfstandig, veilig en prettig naar allerlei opvang-, onderwijs- en vrijetijdsvoorzieningen kunnen lopen en/of fietsen. Met een kindlint kunnen kinderen zelf op pad. Kinderen van alle leeftijden kunnen al spelend van de ene plek naar de andere.
- Bied autodelen in de gemeente aan.
 - *Stimuleer burgers en werknemers tot een bewust autobezit en –gebruik door het inzetten van buurtauto's. Mensen die gebruik maken van een buurtauto kiezen vaker voor het openbaar vervoer of laten een verplaatsing met de auto achterwege. Gevolg is minder auto's op de weg en minder parkeerproblemen.*
 - *Een dergelijke maatregel kan bijdragen aan de klimaatdoelstellingen die een gemeente gesteld heeft, de milieuwinst is dat vooral korte en daarmee meest vervuilende ritten verminderen. De verwachte bijdrage aan energiebesparing is ongeveer 3 % (Maatregelen voor schone lucht, InfoMil, augustus 2004).*
 - *De buurtauto is vooral een privaat initiatief, waardoor de kosten voor gemeenten laag zijn. Gemeenten moeten wel investeren in parkeervoorzieningen en communicatie. Tevens moeten*

er goede fietsvoorzieningen en volwaardig openbaar vervoer aanwezig zijn om gebruikers een goed alternatief te bieden voor de eigen auto.

- *Minder kilometers hebben een positief effect op de luchtkwaliteit in de gemeente.*
- Leg bij het opstellen van een Lokaal Verkeer- en Vervoerplan de relatie met (lokaal) klimaatbeleid.

● Punt acht: Milieubeleid

Een actueel milieubeleidsplan is een goed sturingsmiddel. Zeker als aandacht is gegeven aan duidelijke prioritering, formulering en monitoring van het beleid en inbedding in andere relevante beleidsterreinen van de gemeente.

- Stel een milieubeleidsplan op voor een periode van drie of vier jaar.
Het opstellen van een milieubeleidsplan is niet verplicht, in tegenstelling tot het opstellen van een jaarlijks milieuprogramma. Een milieubeleidsplan beschrijft welke doelen binnen welke periode bereikt moeten worden. In het plan wordt ook beschreven hoe die doelen behaald gaan worden. De conceptplannen worden gepubliceerd zodat bedrijven en burgers desgewenst kunnen reageren.
 - Formuleer concrete doelstellingen in monitoringstermen.
 - Stel voldoende financiële middelen en menskracht beschikbaar voor de uitvoering van het milieubeleid.
- Onderwerp nieuwe plannen en/of ontwikkelingen aan een duurzaamheidstoets, het Brabants centrum voor duurzame ontwikkeling, TELOS, heeft daartoe de PPPscan ontwikkeld.
De PPPscan is een instrument om concrete beleidsvoornemens en plannen te beoordelen op hun bijdrage aan duurzame ontwikkeling. Hiermee maakt de PPPscan de discussie over de verwachte effecten van een plan of beleid inzichtelijk en signaleert knelpunten en verbetermogelijkheden. Het is een praktisch hulpmiddel voor planvorming en transparantie van het besluitvormingsproces. De PPPscan maakt inzichtelijk op welke wijze voorgenomen beleid en plannen raken aan een of meerdere kapitalen: People, Planet, Profit. Elk kapitaal bevat meerdere voorraden. Zo omvat het kapitaal Planet ondermeer de voorraden lucht, bodem en grondwater. De PPPscan geeft voor elke van deze voorraden aan hoe sterk de gevolgen zijn van voorgenomen beleid. De PPPscan kan op twee manieren worden gebruikt. Op individuele basis en door een groep. In dit laatste geval wordt een aantal mensen gevraagd om de scan uit te voeren, waaruit dan een groepsoordeel volgt. Naast het groepsoordeel geeft de PPPscan ook inzicht in de verschillen van mening tussen de groepsleden. Voor meer informatie zie www.pppscan.nl
- Voer een actief afvalbeleid. Hanteer het principe 'de vervuiler betaalt'.
 - Stimuleer mensen bewust om te gaan met hun afval door het principe van 'de vervuiler betaalt' te hanteren. Voer Diftar in.
Diftar staat voor gedifferentieerde tarieven. Bij Diftar wordt per huishouden geregistreerd hoeveel afval aangeboden wordt. Hoe meer afval een burger aanbiedt hoe hoger de afvalstoffenheffing zal zijn. Omgekeerd levert betere afvalscheiding en het aanbieden van minder afval een lagere afvalstoffenheffing op. In het in 2002 opgestelde Landelijk AfvalbeheersPlan (LAP) is opgenomen dat 55 % van het afval dat wordt aangeboden in een gemeente, gescheiden moet worden aangeboden. Van de Diftargemeenten haalt 66 % deze doelstelling, terwijl van de niet-Diftargemeenten slechts 21 % deze doelstelling haalt. Ervaringscijfers en inventarisaties van SenterNovem en onder auspiciën van het ministerie van VROM uitgevoerde landelijke evaluaties laten bovendien zien dat Diftar, naast betere scheidingsresultaten, een reductie van het aanbod gft- en restafval tot gevolg heeft.
 - De invoer van Diftar is slechts een instrument. Daarnaast zijn het intensiveren van communicatie en het op peil brengen en houden van de haal- en brengvoorzieningen van belang om de scheidingsresultaten te verbeteren en het afvalaanbod te verlagen.
- Geef actief energievoorlichting om bewoners bewust te maken en keuzemogelijkheid te bieden, om zelf bewust energie te kunnen besparen (via aankoop en gedrag) en zo bij te dragen aan een klimaatneutrale gemeente.

● Punt negen: Interne Milieuzorg

Bij een aantal genoemde punten kwam de voorbeeldfunctie die de gemeente heeft naar voren. Een goed voorbeeld doet immers goed volgen. Ga als gemeente aan de slag met duurzaamheid, maar draag het ook uit.

- Voer een milieuzorgsysteem (ISO 14001) in voor alle bedrijfsonderdelen.
Binnen de methodologie van een milieuzorg- of milieumanagementsysteem, biedt een structurele monitoring van emissies, afvalstromen, energie en overige milieuaspecten goed inzicht in de milieuprestatie van de organisatie. Daardoor kunnen milieudoelstellingen en behaalde resultaten concreet inzichtelijk worden gemaakt. Deze informatie kan de basis vormen voor het nemen van belangrijke beslissingen, zoals het vaststellen van bestemmingsplannen. Ook is deze informatie relevant voor de diverse stakeholders (burgers, hogere overheid, financiële instellingen, verzekeraars etc.) en is ook goed bruikbaar ter motivatie van de individuele bijdrage van de verschillende afdelingen en werknemers aan de totale milieuprestatie van de gemeente.
- Pas het aanbestedingsbeleid aan door duurzaam in te kopen.
 - *De rijksoverheid wil samen met de mede-overheden de markt voor duurzame producten stimuleren door het goede voorbeeld te geven en zelf duurzame producten te kopen. Jaarlijks besteden de gezamenlijke overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) meer dan 40 miljard euro aan de inkoop van goederen, werken en diensten. Door als overheden duurzaam in te kopen, krijgt de markt voor duurzame producten een stevige impuls. De overheden hebben zichzelf duidelijke doelen gesteld: de rijksoverheid wil in 2010 voor 100 % duurzaam inkopen. De gemeenten streven naar 75 % in 2010 en 100 % in 2015. Provincies en waterschappen hebben minimaal 50 % in 2010 als doel gesteld en zijn in gesprek over verhoging.*
 - *Onder leiding van het ministerie van VROM stellen de gezamenlijke overheden duurzaamheidscriteria vast. De overheden zoeken de koplopers in de duurzaamheidsmarkt. Er worden duurzaamheidscriteria opgesteld voor alle productgroepen die de overheid inkoopt: van kantoormeubelen en energie tot wegen en kantoorgebouwen. Per productgroep worden eisen gesteld aan milieu- en sociale aspecten. Bij milieuaspecten gaat het om het effect van het product of productieproces op het milieu, bijvoorbeeld door energie of materiaalgebruik. Bij sociale aspecten moet gedacht worden aan thema's als kinderarbeid en mensenrechten.*
 - *Gemeenten kunnen via het ondertekenen van een deelnameverklaring de intentie uitspreken dat zij duurzaamheid serieus mee willen nemen bij hun inkopen. Deelname aan duurzaam inkopen is een goede stimulans voor de gemeentelijke organisatie om het meenemen van duurzaamheidscriteria bij de aanschaf van producten en diensten een stap verder te brengen. Inmiddels hebben drie Zeeuwse gemeenten de verklaring getekend.*
- Stimuleer thuiswerken voor medewerkers.
- Zorg voor een goed extern digitaal informatiesysteem (website) waar burgers voor het leeuwendeel in hun behoeften worden voorzien, zodat ze niet naar het gemeentekantoor hoeven te komen.

● **Punt tien: Vergunningen en Handhaving**

Het is belangrijk dat gemeenten een goed inzicht hebben en geven in de risicovolle situaties op hun grondgebied. Vergunningverlening en handhaving van bedrijven verdienen alle aandacht, maar komen helaas vaak op de laatste plaats.

- Neem noodzakelijke maatregelen rond risicovolle bedrijven.
- Actualiseer vergunningen minstens iedere vijf jaar en trek lege vergunningen in.
- Streef naar een minimalisering van effecten op mens en milieu.
- Licht omwonenden voor over risicovolle situaties en rampenplannen.
- Controleer actief op sloopvergunningen waar asbest verwijderd wordt, zorg dat handhavers de juiste opleiding hebben gehad (DTA-C).
- Stimuleer bedrijven tot het voeren van een actief milieu- en duurzaamheidsbeleid, verstrek daartoe voldoende informatie.